

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKA ŽUPANIJA
OPĆINA USORA
OPĆINSKI NAČELNIK

Broj: 02-05-20/17

Dana, 15. 02. 2017. godine

LOKALNI PLAN BORBE PROTIV KORUPCIJE OPĆINE USORA

Usora, veljača 2017. godine

SADRŽAJ:

1. UVOD
2. PRAVNI OSNOV ZA IZRADU PLANA BROBE PROTIV KORUPCIJE
3. NAČELA I VRIJEDNOSTI
4. PRIORITETI - STRATEŠKI CILJEVI
5. MEHANIZMI IMPLEMENTACIJE

Lokalni plan za borbu protiv korupcije općine Usora donosi Načelnik općine Usora na osnovu odredbi Krivičnogpravne konvencije Vijeća Europe iz 1999. godine i njezinim dodatnim Protokolom o korupciji iz 2003 godine („Službeni glasnik BiH“ broj: 36/2001), članka 15. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/06 i 51/09), članka 23. Zakona o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije („Službene novine FBiH“ broj: 103/09 i 58/13), odredbi Strategije za borbu protiv korupcije, 2015-2019. i Akcionog plana za borbu protiv korupcije od 07. 05. 2015. godine, Općeg plana borbe protiv korupcije FBiH od 07. 12. 2014. godine i članka 41. Statuta Općine Usora („Službeni glasnik općine Usora broj: 02/08)

I UVOD

Korupcija u Bosni i Hercegovini, pa samim tim i na razinama lokalnih uprava predstavlja prije svega društveni, ekonomski i politički problem, ali i doprinosi ukupnom kulturnom ambijentu u svim općinama i gradovima Federacije Bosne i Hercegovine i Bosne i Hercegovine.

Prepoznajući značaj efikasne borbe protiv korupcije i neophodnost suzbijanja ove pojave u općini Usora rezultiralo je donošenjem Lokalnog plana borbe protiv korupcije, čime se nedvosmisleno pokazuje opredijeljenost za poduzimanje antikoruptivnih aktivnosti na lokalnoj razini. Svojim strateškim opredjeljenjima, razvijanjem načela participativne demokracije doprinosi se procesima antidiskriminacije, razvijanju civilnog društva, aktivizma i stvaranjem povoljnog ambijenta za sveukupan razvoj, a to podrazumijeva i stvaranje ambijenta za borbu protiv korupcije.

Korupcija je društvena pojava koja narušava temeljna demokratska načela kao što su jednakost građana pred institucijama, otvorenost procesa donošenja odluka i javnu odgovornost, što znači da je korupcija odnos koji se zasniva zloupotrebom ovlaštenja u javnom ili privatnom sektoru u cilju nezakonitog sticanja osobne koristi ili koristi za drugoga.

Korupcija¹ narušava sve temeljne vrijednosti i ugrožava vladavinu prava, povjerenje u javne institucije, narušava pravednost, a samim tim i ravnopravnost i sigurnost građana. Zbog djelovanja korupcije sputava se uspostavljanje poduzetničke klime i ambijenta koji treba da dovede do razvijenih ekonomskih odnosa u lokalnoj upravi, kao i da doprinese porastu moralnih i tradicionalnih kulturnih vrijednosti koji su temelj stabilnijeg strateškog razvoja.

Jedno od ključnih pitanja Radne grupe za izradu ovog dokumenta je bilo da li se može efikasno boriti protiv korupcije ili je to samo iluzija i fikcija malog broja ljudi. Da bi se u tome uspjelo treba da postoji volja i povoljno okruženje svih aktera društvene zajednice, koje će omogućavati da svim da daju svoj doprinos i uključe se, naravno u granicama svojih mogućnosti.

I upravo ovaj dokument je iskaz dobre volje zaposlenih u općini Usora. Izrada ovog Plana je i rezultat projekta Antikorupcijske mreže ACCOUNT u kome je učestvovalo i Udruženje građana 'ToPeer' iz Doboja.

U skladu sa istraživanjem, stanjem, principima i strateškim prioritetima u Bosni i Hercegovini rangirana su i opća načela Strategije BiH, ali i strategija na lokalnoj razini.

Ovo su ujedno i mogući odgovori na pitanje „kako se korupcija može spriječiti“ i načini sprečavanja ove pojave u društvu:

1. Donošenjem kvalitetnog antikoruptivnog zakonodavstva,
2. Umanjenje regulatorne i distributivne uloge javnog sektora,
3. Smanjivanje koristi i povećanje rizika od korupcije,
4. Pooštavanjem kaznenih (represivnih) mjera za kažnjavanje korupcije,
5. Razvojem i primjenom općih društvenih mjera i aktivnosti (Strategija borbe protiv korupcije, uspostavljanje i rad antikoruptivnih tijela i sl.),
6. Povećanjem nadzora i kontrole nad donošenjem odluka,
7. Smanjenjem korupcijskog rizika putem eliminiranja korupcijskih situacija i mogućnosti za dužnosnike i državne službenike,

¹ Naziv ove pojave potječe od latinske riječi **corrumpere** (sломiti, razbiti) i ukazuje na razbijanje određene cjeline ili nekog reda te se u tom smislu odnosi na narušavanje odnosa između građanina i javne vlasti, ali i odnosa između građana.

8. Povećanjem transparentnosti pri donošenju odluka,
9. Edukacijom stanovništva,
10. Donošenjem i provođenjem antikorupcijskog kodeksa za dužnosnike i državne službenike,
11. Interaktivnost i proaktivnost u prevenciji i represiji korupcije,
12. Intenziviranje otkrivanja i represija korupcije,
13. Donošenjem i provođenjem planova institucionalnog integriteta.

Zbog toga se Općina Usora opredijelila za donošenje 'Lokalnog plana borbe protiv korupcije' koji je razvojnog karaktera i otvoren je za svaku inicijativu i prijedloge za njegovo poboljšanje i nova rješenja, kao i povremenu procjenu provođenja aktivnosti na ostvarenju ciljeva Strategije odnosno Plana borbe protiv korupcije.

Nakon identificiranja problemskih područja, a na osnovu anketnog upitnika koji je korišten u istraživanju, dobiveni rezultati se mogu svesti na neke od problema koji dovode do korupcije i na osnovu toga su i predložena određena rješenja.

PROBLEM	MOGUĆE RJEŠENJE
Postojanje rizika korupcije u organima lokalne uprave naročito u oblastima : zapošljavanja, lokalnog saobraćaja, kontrole i inspekcijskog nadzora, financija i javnih nabava, upravljanja sredstvima proračuna, zdravstva i socijalne zaštite, odgoja i obrazovanja	<ul style="list-style-type: none"> - Unapređenje sustava vanjske kontrole rada općinskih organa, - Uvođenje/unaprijeđenje mehanizama interne kontrole, - Povećanje transparentnosti rada općinskih organa, - Redovno informiranje građana o radu općinskih organa, - Podizanje veće razina svijesti građana i - Veće kontrole u svim u svim oblastima - socijalne, zdravstvene, obrazovne, kao i u svim ustanovama Općine
Ekonomski i socijalni problemi zaposlenih	<ul style="list-style-type: none"> - Uspostava sustava stimulacije/motivacije, - Unapređenje sustava napredovanja
Nedovoljno poznavanje zakonskih propisa kojim je uređena oblast borbe protiv korupcije	<ul style="list-style-type: none"> - Unapređenje (i organizirati) programe edukacije službenika na lokalnoj razini
Nizak nivo svijesti o značaju prijavljivanja slučajeva i pojava korupcije u lokalnoj zajednici	<ul style="list-style-type: none"> - Povećati razinu informiranosti o načinu prijavljivanja korupcije, - Promovirati značaj prijavljivanja slučajeva i pojave korupcije
Nedovoljno poznavanje prava koja građani mogu ostvariti kod organa jedinice lokalne samouprave	<ul style="list-style-type: none"> - Povećanje transparentnosti rada organa općinske uprave
Nezainteresiranost građana o donošenju općinskih propisa i nedovoljna informiranost o pravima koja mogu ostvariti u lokalnoj samoupravi	<ul style="list-style-type: none"> - Poboljšati način informiranja građana o načinu donošenja odluka na lokalnoj razini i obvezi njihovog učešća u tom procesu, - Učiniti građanima dostupnim informacije o procedurama za ostvarivanje određenih prava pred općinskim organima
Nedovoljna uključenost NVO u borbi protiv korupcije	<ul style="list-style-type: none"> - Unaprijediti partnerstvo i veće učešće nevladinih organizacija u skladu sa propisima

Slabo provođenje mjera u cilju eliminiranja pojave korupcije	- Efikasnija kontrola
Ne poštuju se etička pravila	- Donošenje i provođenje antikorupcijskog kodeksa za dužnosnike i državne službenike, - Donošenje i provođenje planova institucionalnog integriteta.

II PRAVNI OSNOV ZA IZRADU PLANA BORBE PROTIV KORUPCIJE

Zbog postojanja velikog broja institucija koje na odgovarajućem nivou vlasti imaju mjerodavnost institucionalni okviru za borbu protiv korupcije u Bosni i Hercegovini je vrlo kompleksan i obuhvata institucije:

- Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine (PS BiH);
- Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (VM BiH) i državne institucije;
- Agenciju za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (APIK);
- Tijela za suzbijanje korupcije na razini entiteta, Brčko distrikt BiH i županija;
- Parlament Federacije BiH (PF BiH) i Narodnu skupštinu Republike Srpske (NS RS);
- Entitetske vlade i institucije;
- Skupštinu BD BiH;
- Vladu i institucije BD BiH;
- Zakonodavna tijela županija;
- Vlade i institucije županija;
- Javna poduzeća i ustanove u BiH.

Veoma bitnu ulogu imaju i političke stranke, privatni sektor i drugi oblici njegovog udruživanja, mediji, sveučilišta i druge naučne institucije, udruženja i organizacije civilnog društva i naravno građani.

1. Strateški okvir u borbi protiv korupcije Bosne i Hercegovine

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 6. sjednici održanoj dana 07. 05. 2015. godine usvojilo Strategiju za borbu protiv korupcije za razdoblje 2015. - 2019. godina i Akcioni plan za njegovo provođenje.

Strategija i Akcioni plan predviđaju provodljive, jasne i konkretne ciljeve, koji uvažavaju sve specifičnosti administrativnog uređenja i društva u Bosni i Hercegovini. Oni su nadogradnja i kontinuitet Strategije za borbu protiv korupcije i Akcionog plana za njegovo provođenje (2009.-2014.), te su usklađeni sa međunarodnim standardima, obavezama zemlje proizašlim iz ratificiranih antikoruptivnih konvencija sa domaćim zakonodavstvom, ali i utemeljeni na dobrim domaćim i međunarodnim praksama.

Usvajanjem Strategije stvorio se opći okvir za sistemsku i sveobuhvatnu borbu protiv korupcije, što podrazumijeva utvrđivanje prioriternih oblasti za djelovanje, ali i određenih polaznih opredjeljenja i načina zajedničkoga djelovanja.

Opći cilj Strategije je „ustanoviti prioritete na planu prevencije korupcije i borbe protiv korupcije, principe i mehanizme zajedničkoga djelovanja svih institucija u Bosni i Hercegovini kao i svih dijelova društva na tom planu, te stvoriti, odnosno unaprijediti pretpostavke za smanjenje stvarnog i percipiranog/opažajnog nivoa korupcije i afirmirati pozitivne društvene vrijednosti poput integriteta, odgovornosti i transparentnosti“.

2. - Zakonodavni okvir u borbi protiv korupcije Bosne i Hercegovine

- Zakon o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije,
- Zakon o zaštiti osoba koje prijavljuju korupciju (zvizdača) u institucijama BiH,
- Zakon o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH,
- Kazneni zakon BiH,
- Zakon o kaznenom postupku BiH,
- Zakon o radu i institucijama BiH,
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH,
- Zakon o upravi,
- Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH,
- Zakon o slobodi pristupa informacijama u BiH,
- Izborni zakon BiH,
- Zakon o financiranju političkih stranaka,
- Zakon o javnim nabavama,
- Zakon o sprečavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti,
- Zakon o Sudu BiH,
- Zakon o Visokom sudskom i tužiteljskom vijeću BiH,
- Zakon o porijeklu imovine,
- Zakon o upravnom postupku,
- Zakon o izvršenju kaznenih sankcija,

Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine² (XIX glava) su određena koruptivna kaznena djela i kaznena djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti, a to su:

- Primanje dara i drugih oblika koristi,
- Davanje dara i drugih oblika koristi,
- Primanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu utjecajem,
- Davanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu utjecajem,
- Zloupotreba položaja ili ovlaštenja,
- Pronevjera u službi,
- Prijevarena u službi,
- Posluga u službi,
- Nesavjestan rad u službi,
- Krivotvorenje službene isprave,

² Povećanje kazni za sve oblike korupcijskih dijela te podizanje stupnja odgovornosti i oštre kazne za službenike koji su znali ili morali znati za korupcijska djela.

- Protuzakonita naplata i isplata,
- Protuzakonito oslobođenje osobe lišene slobode,
- Protuzakonito prisvajanje stvari pri pretresanju ili izvršenju.
- Skrivanje porijekla imovine treba da bude jedno od najtežih kaznenih djela.

III – NAČELA I VRIJEDNOSTI

Za uspješnu borbu protiv korupcije potrebno je adekvatno okruženje. Temeljna načela dobre vlasti su definirana u „White Paper on European Governance“, a usvojena su od strane Europske komisije 2001. godine. Prema ovom dokumentu, dobra vlast se bazira na načelima vladavine prava, efikasnosti, uračunljivosti, transparentnosti, legitimnosti, odgovornosti i inkluzivnosti.

Radna skupina je pri izradi ovog Plana prihvatila i načela koja predstavljaju pretpostavke za njeno uspješno provođenje Strategije za borbu protiv korupcije Bosne i Hercegovine, kao osnov za prevenciju i borbu protiv korupcije:

Vladavina prava – usklađenost pravnih akata i svih radnji pravnih subjekata sa Zakonom. U poduzimanju protukoruptivnih aktivnosti subjekti provedbe trebaju svoje postupanje temeljiti na pravu, tako da njihove odluke budu u formalnoj i materijalnoj suglasnosti s odgovarajućim pravnim aktima na svim razinama vlasti, kao i međunarodnim obvezama BiH. U procesu donošenja pravnih akata trebaju biti prepoznati i umanjeni rizici od nastanka korupcije u njihovoj primjeni, te određena tijela koja mogu vršiti djelotvoran nadzor, te osiguranje sredstava za njihovu provedbu;

Utemeljenost na činjenicama – planiranje, praćenje i procjena ispunjenosti protukoruptivnih zadaća trebaju se temeljiti na činjenicama. Već u fazi analize i procjene stanja i pojava oblika, subjekti provedbe obvezni su utvrditi činjenice, temeljem njih odrediti mjere za suzbijanje korupcije. To posebice znači uzimanje u obzir prednosti i nedostataka u radu subjekata provedbe, kao i stalnu reviziju i monitoring ispunjenosti i prikladnosti strateških ciljeva;

Dobra praksa – suglasje protukoruptivnih aktivnosti sa dobrim praksama na polju suzbijanja korupcije u zemlji, i u ostalim tranzicijskim zemljama, učenjem na greškama, uočenim obrascima koruptivnog ponašanja i njihovih uvjeta u sustavu. Za pojedine aspekte problema korupcije može postojati mnoštvo različitih rješenja, koja trebaju biti uzeta u obzir, ovisno od njihove primjenjivosti u BiH;

Sveobuhvatnost i inkluzivnost – koordiniranu uključenost najvećeg broja aktera i utjecaj na što je moguće veći broj okolnosti koje doprinose korupciji. Borba protiv korupcije nije zadaća samo pojedinih subjekata, niti postoje pojedinačne činjenice koje uvjetuju korupciju. U borbu protiv korupcije dužne su se, svako u okviru svojih nadležnosti, uključiti sve institucije i službe u BiH, organizacije civilnog društva, profesionalna udruženja i građani. Stoga je potrebno stvarati partnerstva i koalicije za suzbijanje korupcije. Tijela javnog sektora trebaju omogućiti drugim dijelovima društva djelotvoran utjecaj na suzbijanje korupcije, ne samo kroz zaštitu svojih prava, već i kroz sudjelovanje u donošenju odluka, pravovremeno razmatranje njihovih inicijativa, predstavljanje i omogućiti pokretanja postupaka za zaštitu javnog interesa;

Transparentnost i participativnost – pravovremeno upoznavanje javnosti sa donošenjem odluka i politika u institucijama na svim razinama u BiH, kao temelj za utjecanje na njihovo donošenje, je moćno sredstvo za suzbijanje korupcije. Svi subjekti provedbe ove Strategije, a pogotovo državna tijela i službe, dužni su osigurati odgovarajuće mehanizme komunikacije i

konsultacije javnosti prilikom odlučivanja. Zbog veće transparentnosti, u najvećoj mjeri trebalo bi koristiti ekonomična i suvremena sredstva komunikacije – objavljivanje odluka, podataka o planiranim i provedenim aktivnostima i pretraživanja baza podataka o aktivnostima tijela vlasti, posebice u svezi sa sustavom javnog financiranja i praksom postupanja. Kako bi se ostvarila prethodna načela (sveobuhvatnost i inkluzivnost), odnosno osigurala potpora u provedbi aktivnosti na planu borbe protiv korupcije, posebice je bitno osigurati vidljivost protukoruptivnih napora u formi planova djelovanja, ali i izvješća o postupanju po tim planovima. Jedan od najbitnijih faktora je povećanje dostupnosti informacija o trošenju javnog novca (Open Budget Index). Obrazovanje predstavnika zakonodavnih tijela s ciljem donošenja učinkovitih propisa i politika za borbu protiv korupcije;

Nepristranost i stručnost – politička i druga neutralnost i kompetentnost za ispunjavanje protukoruptivnih zadaća neophodni su za dug i složen proces kao što je borba protiv korupcije. Suzbijanje korupcije treba se smatrati dijelom rada za opće dobro i unapređenja profesionalizma uprave, ali i privatnoga sektora, i u njemu nema mjesta ideološkim, političkim i drugim negativnim utjecajima. Isto tako, potrebno je stalno raditi na unapređenju znanja, stavova i vještina za suzbijanje korupcije.

Ustanoviti programe obuke za borbu protiv korupcije koji između ostalog podrazumijevaju da se za rukovodeće državne službenike i šefove unutarnjih jedinica godišnje održavaju barem dva predavanja o borbi protiv korupcije;

Orijentiranost na učinak – utvrđivanje jasnih, mjerljivih i ostvarivih ciljeva. Upitna je učinkovitost strateških dokumenata i aktivnosti za borbu protiv korupcije ako nisu jasno postavljeni ciljevi i svrha koju trebaju postići, čije realiziranje nije moguće pratiti i koji su teško ili nikako ostvarivi. Sve ove pretpostavke neophodne su, da izvrše svi subjekti provedbe, kako bi se postigli optimalni rezultati za koje je moguće prikupiti pokazatelje o ispunjenosti. Budući da se značajan broj protukoruptivnih aktivnosti odnosi na javnu upravu, te javne službe i javna poduzeća, koja trebaju biti servis građanima, to u definiranju i ostvarivanju protukoruptivnih, i uopće, ciljeva rada javne uprave trebaju voditi brigu o konačnom rezultatu i kako ga mjeriti.

IV - PRIORITETI - STRATEŠKI CILJEVI - PREVENTIVNE MJERE

1. PRIORITETI

Za adekvatno definiranje prioriteta od presudnog značaja je poimanje korupcije i borbe protiv korupcije.

Osnovni prioritet je da borba protiv korupcije treba da počne od lokalne zajednice. Uspostavljanje održivog modela borbe protiv korupcije znači da antikoruptivna infrastruktura doprinosi stvaranju povoljnog društvenog ambijenta za borbu protiv korupcije, koji sa druge strane društveni ambijent za borbu protiv korupcije čini efektivnom i efikasnom, a korupciju marginalnom pojavom.

Borba protiv korupcije u BiH je jedan od strateških ciljeva njenog razvoja i možemo je okarakterizirati kao reformski proces koga prati niz prepreka. Kako bi se smanjio njihov utjecaj u provedbi Strategije rangirani su i prioriteti koji će otkloniti eventualne prepreke i doprinijeti njenoj efikasnoj primjeni:

- Prevazići nedostatak političke i druge volje na svim razinama donošenja odluka jer bez želje i odlučnosti donositelja odluka na političkom i administrativnom nivou ne mogu se očekivati i realni rezultati;

- Ispunjavanje međunarodno preuzetih obveza i usklađivanje zakonodavstva BiH - nedovoljna usklađenost zakonodavstva u Bosni i Hercegovini sa međunarodnim dokumentima i nedostatak primjene međunarodno priznatih standarda u oblasti borbe protiv korupcije će omogućiti upotrebu provjerenih i efikasnih mehanizama za suzbijanje korupcije;
- Povećati razinu znanja, vještina, samostalnost i kompetentnost subjekata provedbe, jer bez odgovarajućih vještina, sloboda postupanja učesnika provedbi Strategije, u okviru propisa, nema ni njene učinkovitosti;
- Osigurati finansijske i druge resurse neophodne za kvalitetnu borbu protiv korupcije - većina strateških dokumenata se ne realizira zbog neplaniranja i nedostatka finansijskih sredstava;
- Poboljšati sistemске aktivnosti i koordinaciju subjekata provedbe kako se aktivnosti, ciljevi i mjere ne bi provodile povremeno, nepovezano, djelomično i bez sistemskih i koordiniranih učesnika provedbe;
- Osigurana potpora javnosti, spremnost da i građani zahtijevaju i podrže antikoruptivne procese - podići razinu svijesti javnosti o štetnim posljedicama koje korupcija nanosi društvu i pojedincu i
- Realna očekivanja za učinke u borbi protiv korupcije - neophodno je stvarati uvjete da se umanje neutemeljena očekivanja za brze učinke od strane građana.

2. STRATEŠKI CILJEVI

Strateški cilj 1 - Unaprijediti stupanj odgovornosti i profesionalizma rada općinske uprave

- Unapređenje pravnog okvira u lokalnoj samoupravi osnaživanjem zainteresiranih /odgovornih subjekata da jačaju stupanj odgovornosti lokalne samouprave,
- Omogućiti stvaranje uvjeta učešća građana da jačaju stupanj odgovornosti lokalne samouprave,
- Uvođenje obveze vođenja javnih rasprava o zakonima sa protukorupcijskim odredbama i donijeti procedure u oblasti borbe protiv korupcije i srodnim oblastima (naročito pravilnike o internoj kontroli i reviziji), i to u skladu sa odgovarajućim propisima iz odnosne oblasti, te uskladiti već postojeće sa propisima višeg reda.

Strateški cilj 2 - Poboljšati proces planiranja, donošenja i provođenja akata i programa na transparentan i participatoran način

- Povećanje transparentnosti rada lokalne uprave,
- Stvaranje institucionalnih mehanizama za realiziranje planova borbe protiv korupcije i
- Uključivanje građana u proces odlučivanja - planiranja potreba i proračunskih sredstava i povećanje nadzora nad planiranjem i izvršenjem proračuna i odgovornosti za nepoštivanje pravila koja reguliraju te procese.

Strateški cilj 3 - Unaprijediti sustave unutarnje i vanjske kontrole rada općinske organa uprave

- Uspostavljanje efikasnog i transparentnog sustava unutarnje kontrole rada organa uprave, sistematiziranje i jačanje mehanizama interne kontrole,
- Učešće javnosti i sistematiziranje i jačanje mehanizama eksterne kontrole i

- Unapređenje upravnog nadzora od strane organa uprave nad radom javnih službi čiji je osnivač općina,
- Uspostaviti normativne okvire i izgraditi institucionalne kapacitete za efikasnu primjenu instituta oduzimanja imovinske koristi pribavljene korupcijskim kaznenim djelima i prekršajima u Federaciji BiH.

Strateški cilj 4 - Jačanje integriteta općinske uprave; uvođenje i primjena etičkih standarda

- Afirmiranjem uspostavljanja sistema integriteta i primjena standarda javne etike,
- Unaprijediti stupanj profesionalizma zaposlenih i razviti profesionalne kapacitete zaposlenih,
- Unapređenje stupnja neovisnosti zaposlenih,
- Povećanje kapaciteta izabраниh zvaničnika i
- Poboljšati razinu etičkog ponašanja zaposlenih i izabраниh zvaničnika.

Strateški cilj 5 - Stvaranje poticajnog ambijenta za učešće civilnog i privatnog sektora u aktivnostima općinske uprave

- Unapređenje suradnje organa Općine sa građanima, NVO i privatnim sektorom u borbi protiv korupcije,
- Povećan stepen suradnje sa privatnim sektorom i
- Osigurati odgovarajućih mehanizama za prijavu korupcije uposlenih u javnim institucijama, kao i praćenje postupanja po prijavama,
- Jačanje povjerenja građana u institucije koje se bore protiv korupcije,
- Prijava korupcije putem web stranice Općine.

3. PREVENTIVNE MJERE

Preventivne antikorupcijske mjere promoviraju načela integriteta i etičkih pravila posebno u javnom sektoru. Ali one, istovremeno obuhvaćaju pravila, ograničenja u vršenju službe, procedure, preventivne mjere i upravljaju disciplinskim postupcima u slučaju nepoštivanja ovih pravila i procedura.

- Unapređenje nepristranosti i objektivnosti izvještavanja medija u svezi s problematikom korupcije. Analizirati i, po potrebi, izmijeniti interne akte u oblasti tekućih izdataka (putni troškovi, reprezentacije, telefonski troškovi, i sl.) na način da se osigura njihova konzistentnost sa propisima višeg reda.
- Ustanoviti mehanizme procjene integriteta, profesionalizma i etike uposlenih, koji naročito podrazumijevaju uzimanje u obzir revizorske nalaze prilikom ocjenjivanja rada imenovanih zvaničnika, te državnih službenika i namještenika. Analizirati i, po potrebi, inicirati donošenje izmjena i dopuna propisa koji uređuju oblast zapošljavanja, ocjenjivanja rada i napredovanja u državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine, s ciljem smanjenja diskrecije, povećanja transparentnosti i osiguranja jednakosti svih građana u postupcima prijema i rada u državnoj službi. Nastaviti modernizaciju javne uprave kroz uvođenje modela e-vlade i donošenje propisa, te naročito u tom smislu planirati i osigurati adekvatna proračunska sredstva i koordinirati ove aktivnosti u skladu sa provođenjem Revidiranog akcionog plana za reformu javne uprave u BiH,

- Unaprijediti osposobljenost organa za borbu protiv korupcije kroz adekvatno financiranje i opremanje,
- Analizirati potrebe inspekcijskih organa, po potrebi, unaprijediti normativni okvir, te ih materijalno i kadrovski ojačati kako bi se intenzivirao njihov rad,
- Izraditi poslovnik o radu koji će specificirati rad tijela za monitoring i koordinaciju provođenja akcionog plana,
- Izrada Plana integriteta sa procjenom rizika radnih mjesta, izradu Etičkog kodeksa i Proračun za građane.

Najrizičnija područja za primjenu Plana borbe protiv korupcije općine Usora su utvrđena metodom prikupljanja podataka, mapiranjem postojećih normativnih, institucionalnih resursa, kao i anketiranjem i utvrđena je kvalitativna i kvantitativna analiza - transparentnost i javnost u radu, javne nabave, kontrole inspekcije, izdavanje dozvola i suglasnosti, i upravljanje ljudskim resursima. U postupku izrade Plana korišteni su i ranije definirani ciljevi strategije razvoja područja općine Usora. Utvrđeni su i dalji koraci koji će unaprijediti i doprinijeti borbi protiv korupcije.

V – MEHANIZMI IMPLEMENTACIJE

Plan borbe protiv korupcije odražava strateško opredjeljenje općine Usora za efikasnu prevenciju korupcije. Da bi se osigurala implementacija Plana neophodno je osigurati efikasan sustav monitoringa provođenja Plana u skladu sa Zakonom i postojećim strategijama na entitetskoj razini. se namjerava, uz uvažavanje i koordinaciju sa strateškim i reformskim procesima na svim nivoima vlasti u BiH, stvoriti op i okvir za odlu nu sveobuhvatnu borbu protiv korupcije, što podrazumijeva utvr ivanje prioriternih oblasti za djelovanje, ali i odre enih polaznih opredjeljenja i na ina zajedni koga djelovanja.

Monitoring provođenja Plana podrazumijeva kontinuirane aktivnosti na praćenju i evaluaciji stupnja implementacije mjera i aktivnosti. Njegova svrha nije samo prikupljanje podataka o napretku ili neuspjesima, nego podrazumijeva poduzimanje mjera kako bi se uklonili nedostaci i identificirali novi elementi koji treba da se ugrade u postojeće ili nove mjere sa ciljem efikasne prevencije i borbe protiv korupcije.

U korijenu sustavna borba protiv korupcije nalazi se pluralistička, demokratska i participativna kultura. Bez promjene političkog okruženja, načina na koji se ponašaju državne i lokalne službe, neće biti niti pomaka u borbi protiv korupcije.

Monitoring Plana borbe protiv korupcije treba da sadrži neophodne informacije i/ili da pružaju točne podatke o realizaciji aktivnosti, što će omogućiti realnu procjenu realizacije planiranog. Primjerima treba da se ilustriraju procjene i ocjene realizacije aktivnosti danih u Planu, a njihova svrha treba da bude povećanje uspješnosti realizacije borbe protiv korupcije.

Procesom implementacije Plana će koordinirati radne skupina i radna tijela, u skladu sa usvojenim dokumentima, koji će činiti cjelinu Plana borbe protiv korupcije u općini Usora i čije osnivanje predstavlja jednu od mjera /aktivnosti ovoga plana.

Sustav praćenja realizacije aktivnosti iz Plana će biti temeljen na kvartalnim izvještajima koje će podnositi nadležna povjerenstva/radne skupine.

Predmet mjerenja će biti i eventualno ostvareni napredak u realizaciji Plana, a praćenje će biti na o temelju indikatora:

- indikator rezultata,
- indikator primjene i

- indikator konteksta - opis osnovne situacije i željenog stanja.

Kao izvori za ocjenu će biti korišteni podaci koje posjeduju radne skupine, kao i podaci koji će se prikupiti tijekom, za tu svrhu organiziranog istraživanja.

Razvoj, promocija i provedba preventivne protukorupcijske aktivnosti u javnom i privatnom sektoru će se postići podizanjem javne svijesti i promocijom potrebe za sudjelovanjem cjelokupnog društva u borbi protiv korupcije.

Borba protiv korupcije uključuje angažman velikog broja aktera različitog karaktera, što podrazumijeva inkluzivan i sveobuhvatan pristup, koji može uzrokovati nesistematičnost i manjak koordinacije između njih. Takvi nedostaci, naročito, mogu doći do izražaja u nepovezanim djelovanjima, u smislu vremena poduzimanja određenih aktivnosti i shvatanja smisla i načina njihovog provođenja. Pošto nemaju svi antikorupcijski akteri jednaku snagu, znanje i širinu uvida u probleme, potrebno je da postoje fokusne točke za provedu antikorupcijskih politika i aktivnosti, što se pokazalo kao neizostavan dio uspješnih programa širom svijeta. Efikasna koordinacija, praćenje i evaluacija provođenja Plana za borbu protiv korupcije, u situaciji kada je u aktivnosti protiv korupcije uključeno veliki broj aktera, koji pri tome djeluju na raznim nivoima vlasti i po različitim pravnim osnovama, podrazumijeva nužnost da se na početku odredi uređenje antikorupcijskog okvira u BiH. Takva kompleksnost podrazumijeva potrebu jasnog usklađivanja nadležnosti, komunikaciju i saradnju, te koordinaciju između aktera na polju borbe protiv korupcije u BiH. Značajan dio tog procesa može biti ostvaren kroz mehanizme i oblike suradnje, koji će biti uspostavljeni između tih institucija u vezi sa provođenjem Plana.

S obzirom na to da se na polju borbe protiv korupcije stalno unapređuju međunarodni standardi, da na način borbe protiv korupcije zavisi i od promjena u širem normativnom, socijalnom i ekonomskom okviru zemlje, te da sama Strategija predviđa u uređenju na dobrim i lošim iskustvima iz primjene, predviđeni su i mehanizmi periodične evaluacije primjene i postupak za izmjenu i dopunu Plana protiv korupcije.

Donošenjem plana borbe protiv korupcije, Općina Usora pokazuje odlučnost da nastavi aktivnosti na odgovornijoj i efikasnijoj lokalnoj samoupravi, provodeći dosljedno antikorupcionu politiku sukladnu europskim standardima.

OPĆINSKI NAČELNIK
Zvonimir Anđelić, dip. ing. građ.